

Grimstad, 20.09.2021

Høringssvar: Forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid for sykepleiere og forslag til forskrift om nasjonal retningslinje for tverrfaglig videreutdanning i psykisk helsearbeid og rusarbeid

Stine Sofies Stiftelse arbeider for en barndom uten vold og overgrep gjennom å forebygge og avdekke vold og seksuelle overgrep mot barn, samt ivareta barnet, deres pårørende og etterlatte. Stiftelsen arbeider mangfoldig med denne tematikken. Vi utvikler konkrete tiltak og arbeider rettspolitisk for å styrke rettsikkerheten til volds- og overgrepsutsatte barn og deres trygge omsorgspersoner.

Vi vil i vårt høringssvar først gjøre rede for anmerkninger sammenfallende for begge retningslinjene, og deretter komme med spesifikke kommentarer til hver av disse retningslinjene separat.

Sammenfallende anmerkninger

Vi anbefaler at retningslinjene tydeligere fremhever et familie- og generasjonsperspektiv, der pasienten og familien blir sett på som en helhet, og der særlig barn blir sett og ivaretatt. Dette gjelder fra og med svangerskap til barnet er voksen. Vold i hjemmet og omsorgssvikt er ofte knyttet tett sammen med rusavhengighet og psykiske lidelser. Vi foreslår ett eget kapittel i begge forskrifter om ivaretagelse av barn:

Kandidaten

- kan integrere et familieperspektiv i møte med pasientene, der familien som helhet, og barna spesielt, blir etterspurt, sett og ivaretatt.
- har kunnskap om hvordan foreldrenes omsorgsevne kan påvirkes ved rus, psykisk lidelse og vold.
- har kunnskap om hvordan barns helse og livskvalitet fra unnfangelse til voksen alder kan påvirkes av foreldre med rusavhengighet, psykiske lidelser og vold i hjemmet.
- har kunnskap om og kan organisere tiltak som kan styrke foreldrene i deres omsorgsoppgaver overfor barna.
- får kompetanse til å forebygge, avdekke og handle for å ivareta barn som pårørende.
- har oversikt, kan organisere og gjennomføre tverrfaglig samarbeid
- har oversikt over lovgivning som omhandler barns rettigheter som pårørende og helsepersonells samarbeidsmuligheter med andre hjelpeinstanser.
- Har kunnskap om og kan reflektere over hvordan vanskelige barndomserfaringer kan videreføres i generasjoner, -i et forebyggende perspektiv.

Spesielt om nasjonal retningslinje for masterutdanning i psykisk helse-, rus- og avhengighetsarbeid for sykepleiere

Under vil vi påpeke tre punkter hvor vi viser tillegg eller endringer vi mener bør tas inn i retningslinjen:

1.)

Kapittel 2, §5.d. Kandidaten kan bruke relevante metoder og etisk varsomhet for å avdekke og intervenere i møte med mennesker som bærer på vold og overgrepserfaringer, og kjenner sine plikter og begrensninger vedrørende traumeerfaringer.

Forslag til ny tekst: Kandidaten kan bruke relevante metoder, etisk varsomhet og gode faglige vurderinger for å avdekke og intervenere i møte med mennesker som bærer på vold og overgrepserfaringer, og kjenner sine plikter, muligheter og begrensninger vedrørende traumeerfaringer.

2.)

Kapittel 3, § 7 – Forslag til ny bokstav e: Kandidaten har inngående kunnskap om hvordan menneskerettigheter og relevant lovverk gir barn og unge et særlig rettsvern samt særlig krav om behandling og hjelp

3.)

Kapittel 5, § 13.b Kandidaten har inngående forståelse av eget bidrag i og gjensidige påvirkninger i møte med pasienter, brukere og nettverk, samt innsikt i egen sårbarhet og styrke

Forslag til ny tekst: Kandidaten har inngående forståelse av eget bidrag i og gjensidig påvirkninger i møte med pasienter, brukere og nettverk. Har en reflektert holdning til egne livserfaringer og har innsikt i egen sårbarhet og styrke.

Spesielt om nasjonal retningslinje for Tverrfaglig videreutdanning i psykisk helsearbeid og rusarbeid

Under vil vi påpeke to punkter hvor vi viser tillegg eller endringer vi mener bør tas inn i retningslinjen:

1.)

Kapittel 3, § 7 – Forslag til ny bokstav d: Kandidaten har inngående kunnskap om hvordan menneskerettigheter og relevant lovverk gir barn og unge et særlig rettsvern samt særlig krav om behandling og hjelp

2.)

Kapittel 4 §12 b. Kandidaten kan analysere relevante etiske problemstillinger i både psykisk helsearbeid og rusarbeid og kritisk reflektere over hvordan egne holdninger og verdier kan innvirke på samhandlingen med mennesker med psykiske helseproblemer og/eller med rusproblemer.

Forslag til ny tekst: Kandidaten kan analysere relevante etiske problemstillinger i både psykisk helsearbeid og rusarbeid og kritisk reflektere over hvordan **egen livshistorie**, egne holdninger og verdier kan innvirke på samhandlingen med mennesker med psykiske helseproblemer og/eller med rusproblemer.

Avsluttende kommentarer

Stiftelsen vil til sist igjen bemerke at vi håper det i utdannelsene legges tydelig vekt på familiens- og spesielt barnas behov for å bli sett og ivaretatt når nære omsorgspersoner har psykiske helseproblemer og /eller rusproblemer.

Egne erfaringer og barndomsopplevelser vil kunne prege kandidatene i deres møter med pasientene/ klientene. Å ha et reflektert forhold til sin egen livshistorie er av stor betydning for å kunne gi profesjonell hjelp. Vi anbefaler at kandidatene gjennom begge studiene får veiledning og mulighet til å jobbe med sine livshistorier

Med vennlig hilsen

Ada Sofie Austegard

Generalsekretær

Stine Sofies Stiftelse

Endre Bendixen

Juridisk rådgiver

Stine Sofies Stiftelse

Kristin Håland

Rådgiver - Avdeling for Livsløpsprogrammet

Stine Sofies Stiftelse